

Aneta Čadová, Změny obyvatelstva a majetkových poměrů v česko-německém pohraničí mezi léty 1945 až 1953 – konfiskace, přiděly a odchody přídělců na příkladu katastrálního území Cudrovice. Bakalářská práce FF JU, České Budějovice 2013, 91 s. včetně příloh.

Posudek oponenta:

Aneta Čadová se rozhodla zpracovat – poměrně inovátorsky – téma, které dosud stojí na okraji zájmu historiků, tj. prozkoumat na příkladu dvou konkrétních vesnic Cudrovice a Plešivce výměnu obyvatelstva po roce 1945. Tedy otázku odsunu Němců a jejich nahrazení nově příchozími obyvateli (přídělci).

Úvodní kapitoly práce, jak sama autorka uvádí, jsou kompilačního charakteru, slouží tedy převážně uvedení do tématu, čemuž odpovídá i jejich výstavba, nicméně by zde bylo možno upozornit i další podstatné autory, kteří se řadě aspektů této problematiky věnovali, – jmenovitě na Christiane Brenner, Karla Jecha, ale třeba i na syntetický pohled v práci České země v evropských dějinách. Díl čtvrtý: 1918-2004 (2006) či na diplomovou práci Jana Kociny věnovanou přesídlencům z Rumunska. Jejich použití by bylo pro dokreslení kontextu určitě přínosné, avšak hlavního těžiště bakalářské práce se konkrétněji nedotýkají.

Zásadní přínos bakalářské práce – po zhodnocení problematiky odsunu Němců, dekretů Edvarda Beneše, charakteristiky katastrálního území Cudrovice apod. – lze spatřovat v kapitolách čtyři až šest. Tady Aneta Čadová kombinací seznamů domů a obyvatel, trestních pramenů či přidělových listin novým obyvatelům přinesla řadu poznatků k charakteristice obyvatelstva, zachytila individuální majetkové poměry v obci před vystěhováním i po něm, částečně lze dohledat i rodiny majitelů usedlostí či jejich životní osudy, zejména pokud se dostali do střetu se zákonem – ať už v případě komplikací při rozvodu či třeba při neplnění předepsaných dodávek.

Zánik zmiňovaných obcí, které se nepodařilo smysluplně obnovit po vysídlení původních obyvatel, je víceméně logickým důsledkem procesů, které jsou s odsunem spjaty, zejména když po roce 1948 ještě nastal tlak na ukončení soukromého hospodaření na půdě (vznik JZD, případně rozvoj Státních statků).

Aneta Čadová tu jen obtížně mohla zobecnovat, to by bylo možné až srovnáním více lokalit a více osudů vesnic v (bývalých) Sudetech na takto konkrétním materiálu, ale je velmi záslužné, že tuto sondu do problematiky podnikla. Do budoucna je velmi žádoucí v podobných výzkumech pokračovat, což může vést i k dalším otázkám a zobecněním. Autorka zřejmě ve chvatu při finalizaci své práce neopravila několik překlepů, na druhé straně lze ocenit zajímavé obrazové přílohy bakalářské práce.

Vzhledem k výše uvedenému **doporučuji** bakalářskou práci Anety Čadové **k obhajobě a hodnotím** ji ještě stupněm **výborně**.

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

České Budějovice 21. května 2013